

Funcții derivabile

1) Folosind principiul contractiilor, deduceti că ecuația $10x - 1 = \sin(x)$ are soluție unică. Aproximați soluția cu eroare de 10^{-2} .

Principiul contractiilor ajută la rezolvarea ecuațiilor algebrice de forma $f(x) = x$.

Dacă forma ecuației nu convine, aceasta se transformă la forma $f(x) = x$.

$$10x - 1 = \sin(x) \Rightarrow 10x = \sin(x) + 1 \Rightarrow x = \frac{\sin(x) + 1}{10} = f(x)$$

Etapa I $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

\mathbb{R} spațiu metric complet.

$D = \mathbb{R}$ - mulțime închisă.

Etapa II f contractivă?

f e derivabilă pe \mathbb{R}

$$f'(x) = \left(\frac{\sin(x) + 1}{10} \right)' = \frac{1}{10}(\sin(x) + 1)' = \frac{1}{10}\cos(x), \forall x \in \mathbb{R}$$

$$\sup_{x \in \mathbb{R}} |f'(x)| = \sup_{x \in \mathbb{R}} \left| \frac{\cos(x)}{10} \right| = \frac{1}{10} \in (0, 1) \Rightarrow f \text{ e contractivă, unde } c = \frac{1}{10} \Rightarrow \exists! u \in \mathbb{R} \text{ a.î.}$$

$$f(u) = u \Rightarrow \text{ec. } 10x - 1 = \sin(x) \text{ are o singură soluție notată cu } u.$$

Construim $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$

$$x_{n+1} = f(x_n), \forall n \in \mathbb{N}$$

$$x_0 = a = 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = u$$

$$d(x_n, u) \leq \frac{C^n}{1-C} \cdot d(x_1, x_n), \forall n \in \mathbb{N}^*$$

$$x_1 = f(x_0) = f(0) = \frac{1}{10}$$

$$|x_n - u| \leq \frac{\left(\frac{1}{10}\right)^n}{1 - \frac{1}{10}} \cdot \left| \frac{1}{10} - 0 \right|, \forall n \in \mathbb{N}^*$$

$$|x_n - u| \leq \frac{\left(\frac{1}{10}\right)^n}{\frac{9}{10}} = \left(\frac{1}{10}\right)^n \cdot \frac{10}{9} \cdot \frac{1}{10} = \left(\frac{1}{10}\right)^n \cdot \frac{1}{9}, \forall n \in \mathbb{N}^*$$

Se rezolvă inecuația $|x_n - u| \leq \left(\frac{1}{10}\right)^n \cdot \frac{1}{9} < 10^{-2}$ cautând necunoscuta $n \in \mathbb{N}^*$

$$\frac{1}{10^n} \cdot \frac{1}{9} \leq \frac{1}{10^2} \Rightarrow 10^n \cdot 9 > 10^2 \Rightarrow n \geq 2. \text{ Concluzie: } x_2 \approx u \text{ cu eroare de } 10^{-2}$$

$$x_2 = f\left(\frac{1}{10}\right) = \frac{\sin\left(\frac{1}{10}\right) + 1}{10} = \frac{\sin(0.1) + 1}{10} = 0.1 \cdot (\sin(0.1) + 1) = 0.1 \cdot 1.0017453... = 0.10017453$$
$$u \approx 0.10$$

2) Studiați derivabilitatea funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} -x, & x < 0 \\ x^2 e^x, & x \geq 0 \end{cases}$. Calculați $f'(x)$.

f e continuă pe \mathbb{R}^* .

0 e punct interior pentru \mathbb{R} .

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{\substack{x < 0 \\ x \rightarrow 0}} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} -x = 0 \\ \lim_{\substack{x > 0 \\ x \rightarrow 0}} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} x^2 e^x = 0 \\ f(0) = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow f \text{ continuă în } 0 \Rightarrow \text{și pe } \mathbb{R}$$

f derivabilă pe \mathbb{R}^*

0 e punct interior.

$$\lim_{\substack{x < 0 \\ x \rightarrow 0}} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{\substack{x < 0 \\ x \rightarrow 0}} \frac{-x - 0}{x - 0} = -1 \in \mathbb{R} \Rightarrow \exists f'_s(0) = -1$$

$$\lim_{\substack{x>0 \\ x \rightarrow 0}} \frac{f(x)-f(0)}{x-0} = \lim_{\substack{x>0 \\ x \rightarrow 0}} \frac{x^2 e^x - 0}{x-0} = \lim_{\substack{x>0 \\ x \rightarrow 0}} \frac{x^2 e^x}{x} = \lim_{\substack{x>0 \\ x \rightarrow 0}} (x e^x) = 0 \Rightarrow \exists f'_d(0) = 0$$

$\Rightarrow f$ nu e derivabilă în 0.

$$f'(x) = \begin{cases} -1, & x < 0 \\ 2xe^x + xe^x, & x > 0 \end{cases}$$

3) Gasiti punctele de extrem local ale functiei de la exercitiul 2.

Etapa I Se verifică continuitatea functiei

Etapa II Se verifică derivabilitatea functiei

$$f'(x) = 0 \Rightarrow \begin{cases} -1 = 0, & x < 0, & \emptyset \\ 2xe^x + xe^x = 0, & x > 0, & \emptyset \end{cases}$$

$$xe^x(2+x) = 0$$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f(x)$	∞	0	∞
$f'(x)$	$- - - -$	-1	$0 + + + +$

4) Studiați derivabilitatea functiei $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}^2$, $f(x) = (\frac{\sin(x)}{x})|x-1|$

$$f = (f_1, f_2), f_1, f_2: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$$

$$f_1(x) = \frac{\sin(x)}{x}$$

$$f_2(x) = |x-1| = \begin{cases} x-1, & x \geq 1 \\ -x+1, & x < 1 \end{cases}$$

f_1 derivabilă pe \mathbb{R}^* , f_2 continuă pe $\mathbb{R}^* \setminus 1$

$$\left. \begin{aligned} f_s(1) &= \lim_{\substack{x \rightarrow 1 \\ x < 1}} (-x+1) = 0 \\ f_d(1) &= \lim_{\substack{x \rightarrow 1 \\ x > 1}} (x-1) = 0 \\ f_2(1) &= 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow f \text{ continuă în } 0 \Rightarrow f_2 \text{ continuă pe } \mathbb{R}^*$$

f_2 derivabilă pe $\mathbb{R}^* \setminus 1$

$$1 \in \mathbb{R}^*$$

$$\lim_{\substack{x \rightarrow 1 \\ x < 1}} \frac{f_2(x) - f_2(1)}{x-1} = \lim_{\substack{x \rightarrow 1 \\ x < 1}} \frac{-x+1}{x-1} = -1$$

$\Rightarrow f$ este derivabilă pe $\mathbb{R}^* \cap (\mathbb{R}^* \setminus \{1\}) = \mathbb{R}^* \setminus 1$

5)

$$f_1(x) = \frac{\sin(x)}{x}$$

$$f_2(x) = |x-1| = \begin{cases} x-1, & x \geq 1 \\ -x+1, & x < 1 \end{cases}$$

$$f_1(x) = \left(\frac{\sin(x)}{x}\right)' = \frac{\cos(x) \cdot x - \sin(x)}{x^2}, \forall x \in \mathbb{R}^* \setminus 1$$

$$f_2(x) = |x - 1| = \begin{cases} 1, & x > 1 \\ -1, & x < 1 \end{cases} \forall x \in \mathbb{R}^* \setminus 1$$

$$f'(x) = |x - 1| = \begin{cases} \left(\frac{x \cos x - \sin x}{x^2}\right), & x > 1 \\ \left(\frac{x \cos x - \sin x}{x^2}\right), & x < 1 \end{cases} \forall x \in \mathbb{R}^* \setminus 1$$

Temă: Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} x^2 \cos(\frac{1}{x^2}), & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$

- a) Studiați derivabilitatea funcției f .
- b) Studiați continuitatea funcției f .
- c) Ce concluzie se deduce din primele două puncte?